

végzés

Rendelkező rész

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] Az önbíráskodás büntette és más bűncselekmény miatt ... és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Debreceni Járásbíróság a 2016. szeptember 19. napján meghozott és kihirdetett 34.B.605/2015/53. számú ítéletében ... II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki
 - 1 rendbeli társtettesként elkövetett önbíráskodás büntettében [Btk. 368. § (1) bekezdés], és
 - 1 rendbeli társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérletében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].
- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül - 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] Megállapította, hogy a II. rendű terhelt a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] Elrendelte egyben a II. rendű terhelt vonatkozásában a Hajdúböszörményi Járásbíróság 1.B.175/2012/11. számú ítéletében kiszabott 6 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását.
- [5] Rendelkezett a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.
- [6] Az elsőfokú ítélet ellen a II. rendű terhelt és védője fellebbezést jelentettek be. A Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. szeptember 27. napján meghozott és kihirdetett 2.Bf.644/2016/7. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt vonatkozásában megváltoztatta: a II. rendű terhelt szabadságvesztés büntetésének tartamát 1 év 6 hónapra enyhítette. Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegét helyesbítette.
- [7] Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

- [8] 1. A jogerős határozat ellen ... II. rendű terhelt meghatalmazott védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelynek a jogalapját a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában megjelölt okra alapította.
- [9] A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa szerint mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság a büntető anyagi jogszabályt sértően járt el akkor, amikor a terhelt bántalmazás útján elkövetett cselekményét súlyos testi sértés büntette kísérleteként minősítette. A szakértői vélemény ismeretében csak könnyű testi sértés vétségében lehetett volna megállapítani a terhelteknek, így a II. rendű terheltnek is a bűnösségét. A nyomozás során készült igazságügyi orvosszakértői vélemény ugyanis egyértelműen megállapította, hogy tekintettel a sérült testtájékokra, az

erőbehatások vélelmezett módjára, nagyságára és irányára, súlyosabb sérülés kialakulásának reális esélye nem állt fenn.

- [10] Ezzel szemben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy habár a sértett sérülései egyenként nyolc napon belül gyógyuló sérülések, a terheltek - így a II. rendű terheltek - szándéka a kitartó és intenzív bántalmazásra, annak módjára, a bántalmazott testtájakra tekintettel nyolc napon túl gyógyuló sérülés okozására irányult. A másodfokú bíróság a terheltek - így a II. rendű terheltek - tudattartalmára vonta le ugyanezt a következtetést, az elkövetés összes körülményeiből, a bántalmazás módjából, a sérült testtájékból és a sérülésből.
- [11] A védő ezen fenti megállapítást cáfolva arra hivatkozott, miszerint a terheltek, így a II. rendű terheltek is önmagától hagyta abba a cselekményt, az pedig nem volt tőlük/tőle független, hiszen az az ő saját döntése/döntésük, akarata/akarata volt.
- [12] A védő nyomatékkaival hivatkozott arra, hogy az orvosszakértői vélemény kizárta a súlyos testi sértést és annak kísérletét is, mert azokon a területeken nem érvényesült akkora erőbehatás. A szakértői vélemény egyértelműen közepes, tompa erőbehatással létrejött sérülést rögzít, egész pontosan a homlok jobb és bal oldalának zúzódásánál kétrendbeli kis és tompa erőbehatást, az orr hámkarmolásánál egy rendbeli kis és tompa erőbehatást, a bal alkar zúzódásánál egy rendbeli, legfeljebb közepes tompa erőbehatást, míg a jobb külboka zúzódásánál egy rendbeli, legfeljebb közepes tompa erőbehatást ír le a szakvéleményében.
- [13] Álláspontja szerint a szakvéleményben rögzítettek kifejezetten cáfolják a másodfokú bíróság által megállapítottakat.
- [14] Hivatkozott arra is, hogy amennyiben e bűncselekmény törvénysértő minősítése nem történik meg, úgy enyhébb büntetés kiszabására lett volna lehetősége a bíróságoknak.
- [15] Mindezek alapján elsődlegesen a jogerős határozat megváltoztatását, a II. rendű terheltek súlyos testi sértés büntette kísérleteként értékelte cselekményének könnyű testi sértés vétségeként minősítését indítványozta. Másodlagosan az első- és másodfokú határozat hatályon kívül helyezésére és új eljárás lefolytatására tett indítványt.
- [16] A Legfőbb Ügyészség BF.1484/2018. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta.
- [17] Indokolása szerint a felülvizsgálati indítvány figyelmen kívül hagyta, hogy a súlyos testi sértés büntette kísérletének megállapítása során nem az objektív eredménynek, hanem a II. rendű terheltek szubjektív tudattartalmának és az elkövetési magatartásnak van jelentősége. Ez alapján viszont az eljáró bíróságok helytállóan következtettek a II. rendű terheltek tudattartalmára a testi épséget sértő cselekménye minősítése kapcsán.
- [18] Ezért a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatok ... II. rendű terheltek tekintetében történő hatályában fenntartását indítványozta.
- [19] 2. A megtámadott ügydöntő határozat meghozatalára a

büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) hatálya alatt került sor.

- [20] 2018. július 1. napján a korábbi, azaz az 1998. évi XIX. törvényt felváltva hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.).
- [21] A Kúria előjáróban leszögezi, hogy az anyagi büntetőjogban főszabály a visszaható hatály tilalma, amely szerint csak akkor lehetséges az elbíráláskor hatályos jogszabály alkalmazása, ha az új törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy enyhébben bírálendő el.
- [22] Ezzel szemben az újabb eljárási szabályoknak főszabály szerint van visszaható hatályuk, ezért a Be.-ben megállapított új eljárási normák olyan bűncselekmények miatt indított büntetőügyekben is alkalmazandók, amelyeket a törvény hatályba lépése előtt követtek el. Ezt rögzíti a Be. 868. § (1) bekezdése, amely szerint a törvény rendelkezéseit a hatálybalépéskor, azaz 2018. július 1-jén folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.
- [23] Ez alól a főszabály alól azonban van néhány kivétel, amelyek az átmeneti rendelkezések között találhatók.
- [24] E kivételek között azonban a felülvizsgálati eljárás rendelkezései nem szerepelnek.
- [25] Ezért a Kúria az indítvány elbírálása során e törvény, azaz a Be. rendelkezéseit alkalmazta.
- [26] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva bírálta el.
- [27] A megtámadott határozatokat a Be. 659. § (5) bekezdésére figyelemmel a megtámadott részében, a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül, emellett a Be. 659. § (6) bekezdésre tekintettel vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges eljárási szabálysértéseket is.
- [28] Ennek keretében a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.
- [29] A felülvizsgálat a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás alapulvételével vehető igénybe. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [30] A korábbi Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltakkal egyezően a jelen hatályos Be. 650. § (2) bekezdése deklarálja a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás támadásának kizártságát.
- [31] A felülvizsgálat alapvető szabálya tehát, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

- [32] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [33] Minderre tekintettel azt, hogy történt-e az ügyben büntető anyagi jogsértés, a Kúria kizárólag az ítéletben rögzített tények alapulvételével vizsgálhatja.
- [34] Ugyancsak változatlanok a revízió korlátaira vonatkozó szabályok. A Kúria csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott keretek között bírálja felül a megtámadott határozatot. A jogalkotó a rendkívüli jogorvoslati eljárásban csak a legsúlyosabb anyagi és eljárásjogi törvénysértések esetében biztosít lehetőséget a jogerő feloldására, a jogerős ügydöntő bírósági határozatok megváltoztatására.
- [35] A Kúria mindezekre tekintettel a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapulvétele mellett a felülvizsgálati indítványban megjelölt, illetve tartalmában hivatkozott Be. 649.§ (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában megjelölt okból bírálta felül.
- [36] 3. A terhelt védője felülvizsgálati okként a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára hivatkozott. Eszerint felülvizsgálatnak van helye akkor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki a bíróság törvénysértő büntetést. A felülvizsgálati indítvány azt sérelmezi, hogy az első- és másodfokú bíróságnak téves a II. rendű terhelt cselekményének társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntette kísérletekénti minősítése, az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján csak könnyű testi sértés vétségében mondhatta volna ki a bűnösségét. Ezért a vele szemben kiszabott büntetés törvénysértően súlyos.
- [37] A Kúria a védő bűnösség körében kifejtett érdemi érvelésével nem értett egyet.
- [38] Az irányadó tényállás szerint 2014. június 13. napján a délutáni órákban a sértett debreceni társasházi lakása előtti közterületen az I. és II. rendű terheltek és a sértett között szóváltás alakult ki, eközben az I. rendű terhelt egy alkalommal a sértettet kis-közepes erővel ököllel fülön ütötte. Ezután mind az I. rendű, mind a II. rendű terhelt több alkalommal ököllel, kis-közepes erővel fejen ütötték a sértettet, aki a kapott ütésektől az ott parkoló személygépkocsi motorháztetejére esett. Közben megjelent a sértett 6 éves kislánya és felesége, aki hiába kérte a terhelteket a bántalmazás befejezésére, ennek ellenére a terheltek a sértett bántalmazását továbbfolytatták. Amikor a sértett kislánya a sértetthez futott, a terheltek rövid időre a bántalmazást

abbahagyták. A sértett ezt kihasználva el kezdett szaladni, azonban a terheltek utána futottak, és ismételten bántalmazni kezdték a sértettet oly módon, hogy több alkalommal, egyszerre, kis-közepes erővel ököllel fejen ütötték. Közben a sértett a földre került, ekkor a sértett szomszédja igyekezett közbeavatkozni, azonban csak részben tudta megakadályozni a sértett bántalmazását, mert akár az egyik, akár a másik bántalmazó terheltet fogta le, a le nem fogott terhelte tovább bántalmazta a sértettet. A terheltek a sértett bántalmazását akkor hagyták abba, amikor a sértett felesége a rendőrség kihívását megemlítette.

- [39] A terheltek bántalmazása következtében a sértett a homlok jobb és bal oldalának zúzódását, az orrgyök hámkarmolását, a bal alkar zúzódását, és a jobb külboka zúzódását szenvedte el, mely sérülések gyógytartama 8 napon belüli.
- [40] A jogerős ítéleti tényállás tartalmazza azt is, hogy figyelemmel az elkövetés módjára, a bántalmazott testtájakra, bántalmazás intenzitására, kitartó jellegére, az ököllel történő ütésre és a terheltek erőfölényére, a terheltek szándéka nyolc napon túl gyógyuló sérülés okozására alkalmas volt és erre irányult.
- [41] A Kúria az irányadó tényállás alapján megállapítja, hogy törvényesen minősítették az eljáró bíróságok a II. rendű terhelte testi épséget sértő cselekményét.
- [42] Következetes az ítélkezési gyakorlat a tekintetben, hogy a könnyű testi sértés vétsége és súlyos testi sértés büntette kísérletének elhatárolása szempontjából nem a magatartás eredményének, hanem az elkövetői tudattartalomnak van jelentősége. A bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a terhelte tudata - a véghezviteli magatartás kifejtésének időpontjában - átfogta-e a hosszabb gyógytartamú sérülés bekövetkezésének a lehetőségét, és ezt kívánta vagy belenyugodott-e.
- [43] A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az igazságügyi orvosszakértői vélemény kizárólag a sérülésekből következtet.
- [44] A sértett sérülései valóban 8 napon belül gyógyultak. A bántalmazás azonban kitartó, intenzív, az erőbehatások mértéke kis-közepes erejű volt, az ököllel történő ütések többek között a sértett fejére irányultak. A cselekményt a II. rendű terhelte az I. rendű terhelttel együtt, szándékegységben követte el.
- [45] A védelmi okfejtésre utalva, amely könnyű testi sértésnek minősítést indítványozott, a Kúria rögzíti, hogy az irányadó tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy a II. rendű terhelte szándéka a sértett esetében testi sérülés okozására irányult, az elkövetés módjából, a bántalmazott testtájából pedig következik, hogy számolnia kellett azzal, hogy nyolc napon túl gyógyuló sérülést okozhat, illetve okozhatnak a sértettnek, és abba belenyugodva cselekedett. Megjegyzi a Kúria, hogy a Legfőbb Ügyészség helyesen utalt arra, miszerint a védő a tényállásnak is ellentmondóan hivatkozott arra, hogy a terheltek - így a védelem is - önmaguktól hagyták abba a cselekményt. Erre ugyanis akkor került sor, amikor a sértett felesége a rendőrség kihívását megemlítette.

- [46] Így tehát a II. rendű terhelt testi épséget sértő cselekményének jogi minősítése során az eljáró bíróságok nem sértették meg a büntető anyagi jog szabályait. A II. rendű terhelt cselekményét helyesen minősítették társtettesként elkövetett testi sértés bűntette kísérletének [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].
- [47] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében a büntetés revíziójára csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására. Miután a minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, önmagában a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta (EBH 2011.2387.).
- [48] Minderre figyelemmel a Kúria - s miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a támadott határozatokat - a Be. 662.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - ... II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [49] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát kifejezett rendelkezéssel a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. március 13.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő